Maa- ja metsätalousvaliokunta

VIITE **Lausuntopyyntö 25.10.2022 HE 205/2022 vp**
ASIA **Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta**

Kalatalouden Keskusliitto jäsenjärjestöineen on tutustunut lausunnolla olevaan materiaaliin.

Alla kommentteja ja huomiota luonnokseen, sekä yleisiä huomioita kiintiöjärjestelmän kehittämiseksi ja rannikkokalastuksen tilaan.

” Silakan rysäkalastuksen käyttöoikeuksien ehdotetaan päättyvän niistä tehtyjen päätösten mukaisesti vuonna 2026. Tämän jälkeen silakan rysäkalastukseen varattaisiin riittävät yhteiset erilliset kalastuskiintiöt, joiden käyttämättömät osuudet vapautettaisiin rysäkalastuskauden jälkeen syyskuun 1 päivän jälkeen troolikalastukseen.”.

Tämä ehdotus saa Kalatalouden Keskusliiton jäsenjärjestöiltä laajan tuen. Ehdotus voi hieman pienentää silakan teollisessa troolauksessa pyydettäviä silakkakiintiöitä, mutta pidämme muutosta tärkeänä rannikkokalastuksen ja huoltovarmuutemme turvaamiseksi. Ehdotus helpottaa myös uusien kalastajien tuloa alalle. Rysäkalastukselle varattavaksi esitetty kiintiö vaikuttaa tilastojen valossa riittävän suurelta. Mahdollisen ylimääräisen kiintiön vapauttaminen rysäpyyntikauden loputtua troolikalastuksen käyttöön on järkevää.

” Lisäksi tiukennettaisiin säännöksiä liittyen toimijakohtaisen kalastuskiintiön käyttämättömyydestä aiheutuvasta käyttöoikeuden menetyksestä siten, että pelkästään kiintiön siirtoa toiselle kaupalliselle kalastajalle ei katsottaisi käytöksi.”

Muutos on kannatettava ja vaadittua omaa kalastusosuutta on laskettu lain muutosesityksen aiemmasta versiosta. Rannikkokalastusta haastavien ongelmien, kuten hylje- ja merimetsovahinkojen sekä huonontuneiden istutustuloksien takia kalastajilla voi olla ongelmia saada oma kiintiö täyteen. Kiintiön vajaakäytön takana olevia hylje- ja norppavahinkoja täytyy saada rajoitettua enemmän ja selvittää mistä heikentyneet istutustulokset johtuvat.

Kentältä on tullut selkeä viesti, että lohenkalastuksen kiintiöjärjestelmää on tarkasteltava uudestaan ja kiintiöjärjestelmän taloudellisia aspekteja pohtia. Kiintiöistä tulee saada taloudellisesti kannattavia. Liian pieni kiintiö ei luo taloudellista pohjaa toiminnalle, ja kiintiön ollessa pieni aikaistuksessa ei ole mitään järkeä. Sallittua saalismäärää tulisi lisätä alkukauden aikana, tai poistaa rajoitukset kokonaan, etenkin kun kyseessä on pienet kiintiöt. Merenkurkusta nostettiin myös esille huoli kiintiöiden valumisesta pohjoiseen, kun kiintiökauppaa saa käydä vain yhteen suuntaan.

” Toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden haltijoiden välisten siirtojen edistämiseksi mahdollistettaisiin, että haltijat näkisivät kalastuskiintiörekisterin sähköisessä palvelussa toisten haltijoiden toimijakohtaiset kalastuskiintiöiden määrät ja niiden käyttämättömät määrät, jos haltija on antanut siihen suostumuksensa.”

Tämä helpottaisi tilannetta, mutta haluamme nostaa esille tarpeen olla tässä erittäin tarkka tietoturvasta ja kalastajien oikeusturvasta. Suotavaa olisi myös samaan yhteyteen kehittää kiintiöpörssi, jossa kalastajat voivat käydä kauppaa.

Helsingissä 7. päivänä marraskuuta 2022

Vesa Karttunen
Toiminnanjohtaja

Malin Lönnroth
Kalastusbiologi